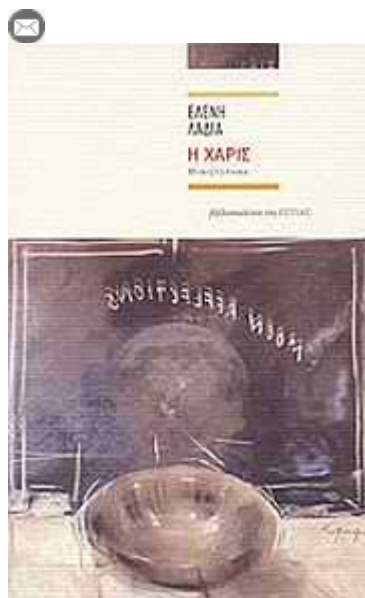

Η ΧΑΡΙΣ

16.07.2000

Συντάκτης: Τούλα Ρεπαπή

Εκδοτικός Οίκος: ΕΣΤΙΑΣ

Συγγραφέας: Ελένη Λαδιά

Κατηγορία Ελληνική Λογοτεχνία

ISBN

978-960-05-1414-8

Πανδοχείον η Χάρις

ή

Ένα μυητικό ταξίδι

Στο βιβλίο της Ελένης Λαδιά με τον τίτλο «Η Χάρις», η Αλεξάνδρα, η ηρωίδα του βιβλίου, ξεκινά για ένα ασυνήθιστο ταξίδι.

Στη διαδρομή, η βροχή τής εμποδίζει την ορατότητα και ζητά καταφύγιο στο Πανδοχείο «Χάρις» που συναντά τυχαία. Την υποδέχονται η σεβασμία Ουρανία και ο πιστός Ανδροκλής. Της ζητούν τα στοιχεία της, προσθέτοντας παράλληλα πως ταυτότητα και υπογραφή είναι άνευ σημασίας. Της παραχωρούν, όπως συνηθίζουν για κάθε ένοικο, ένα δωμάτιο σαν μήτρα που δεν έχει χρησιμοποιηθεί από κανέναν άλλον πριν και την επομένη ο Ανδροκλής την οδηγεί σε μια βιβλιοθήκη χωρίς βιβλία, σαν μια αίθουσα διασκεπτηρίου ή μνήμης. Εκεί υπάρχει μόνο ένα τετράδιο όπου οι ένοικοι καταγράφουν το σημαντικότερο γεγονός της ζωής τους. Οι αυστηροί κανόνες του τελετουργικού δεν παραβιάζονται από κανέναν, την ενημερώνει ο Ανδροκλής. Η Αλεξάνδρα αποτυπώνει το αιώνιο ερώτημα. « Ποιος είμαι; Πού

πάω; Από πού έρχομαι;» Και έτσι της επιτρέπεται να συναντηθεί με τους υπολοίπους για να επιτευχθεί η επιθυμητή και επιβεβλημένη περιχώρηση, την οποία επιδιώκει ο νόμος του Ξενοδοχείου.

Οι υπόλοιποι ένοικοι, επτά τον αριθμό, ίσοι κι ελεύθεροι, διαμένουν εκεί αποκλεισμένοι από την βροχή και, έχοντας υποστεί το ίδιο τελετουργικό, αισθάνονται την μεταβατικότητα της παραμονής τους. Κουβαλούν αποτυπώματα μνήμης, έχοντας στοιχειώσει μέσα τους όσους έζησαν μαζί τους. Επιστρέφουν στο τότε που τους σιγμάπισε και το κάνουν τώρα. Πλάθουν μύθους, γιατί δεν αντέχουν την αλήθεια. Συντρίμμια του έρωτα, βυθισμένοι στη μοναξιά και την απελπισία, ταλανίζονται από τις προκαταλήψεις, ψευδαισθήσεις και ενοχές τους. Τους ήρωες καθορίζουν οι επιλογές τους, ενώ και στο πιο μεγάλο πάθος δεν ολοκλήρωσαν τίποτα. Ανικανοποίητοι, προσπαθούν να ερμηνεύσουν τα γιατί χωρίς να είναι σε θέση να εξηγήσουν τα διότι. Τα γεγονότα μοιάζουν να εξελίσσονται άλλοτε άδικα και άλλοτε απρόβλεπτα. Λες και η ευτυχία δεν συμπεριλαμβάνεται στο θείο σχέδιο. Παρόλο που οι ήρωες διατηρούν το αυτεξούσιο, κανείς δεν τολμά να πιστέψει ή να δράσει, χωρίς να οδηγούνται στο επέκεινα. Προεπιλεγμένη πορεία τούς κυνηγά και τους αποδυναμώνει, μέχρις ότου αυτή εκπληρωθεί.

Η ανεξήγητη δολοφονία μιας μικρής με το όνομα Χάρις και η ανάστασή της είναι ένα σημαντικό κομμάτι του βιβλίου, όπου φαίνεται πως οι ήρωες προτιμούν την πλάνη από την πραγματικότητα, το χειροπιαστό από το όραμα.

Τέλος, το ξενοδοχείο πιάνει φωτιά, μεταμορφώνοντας τον Ανδροκλή σε Ιεροκλή, ενώ δραπετεύουν ο Συμεών και η Αλεξάνδρα.

Πολλούς συνειρμούς γεννά το Πανδοχείο, με τη δαιδαλώδη δομή και το διαχωρισμό του σε δύο μέρη από μια έρημο, παρομοιάζοντάς το με Συνείδηση, Εγκέφαλο, Ναό, ο Πάνω και Κάτω Κόσμος, οι υποψιασμένοι και οι ανυποψίαστοι της ζωής.

Η έννοια περιχώρηση, λέξη κλειδί στο βιβλίο της Ελένης Λαδιά, παραμένει ασαφής ως προς την ερμηνεία της. Όλα τα στοιχεία της φύσεως, νερό, αέρας, γη, φωτιά, χρησιμοποιούνται ωςάν συμβολικές μυητικές περιόδεις, όπου σε κάθε ολοκλήρωσή τους η Ζωή προχωρά ή μεταμορφώνεται. Η συγγραφέας ιδιαίτερη βαρύτητα δίνει στο στοιχείο του νερού, θέλοντας να τονίσει το άπιστο, το ρευστό, το διαυγές, το θολό, το υπόγειο, που ξεδιψά ή λυτρώνει με δάκρυα. Στην αρχαιότητα ήταν η αρχή των πάντων, εδώ γίνεται η αιτία που η Αλεξάνδρα εισχωρεί στο μυητικό χώρο για να στεγαστεί. Πολλές ιδιότητες του νερού αποδίδονται και στο χρόνο, κάνοντας τους ήρωες να διαπιστώνουν πως είναι ρευστός, άπιστος, συστέλλεται, διαστέλλεται, παγώνει, διαφεύγει, ενώ γίνεται αιχμηρός, χαράζοντας πρόσωπα και καρδιές, καίτοι άλλοτε υποκειμενικός ή αντικειμενικός αγγίζει το αιώνιο. Ωστόσο, διαθλάται κάτω από το βλέμμα των ηρώων, οι οποίοι συναισθηματικά φορτισμένοι τον σκακίζουν παρεμβαίνοντας στη συμβατική μέτρησή του. Τέλος, παρουσιάζεται σαν υγρό κάτοπτρο, όπου ανανακλάται με ναρκισσισμό ο αιώνιος αντίπαλος του ανθρώπου, ο εαυτός του.

Η συγγραφέας με πολυεπίπεδη γραφή απλώνεται μεταξύ ύλης και πνεύματος, πληρώνοντας τους κόσμους του πραγματικού και του φανταστικού. Ως εκ τούτου απαιτεί πλέον της μιας αναγνώσεως, ενώ ο χρόνος συνωμοτεί μαζί της και ο αναγνώστης γίνεται πιόνι του ενός μέτρου-άμετρου. Δωρική στο λόγο, επιλέγει λέξεις με βάθος νοήματος και ευρυχωρία ερμηνειών, τον απογυμνώνει από καθετί περιττό και το κείμενο αποπνέει θεϊκή πίστη, συμπόνια για τον άνθρωπο, τα διλήμματα και τα αδιέξοδά του.

Μήπως τελικά η «Χάρης» είναι το θείο δώρο της ζωής, να είμαστε αυτεξούσιοι, ίσοι και ελεύθεροι για να περιχωρήσουμε στο σύνολο διατηρώντας την ατομικότητά μας και κατακτώντας την αυτογνωσία;

Μέχρι το τέλος του μυθιστορήματος, αίνιγμα ωστόσο παραμένει η ταυτότητα του συγγραφέα. Πρόκειται για την Αλεξάνδρα; Είναι ο Ανδροκλής; Είναι ο αόρατος ιδιοκτήτης; Είναι η γλώσσα των συμβόλων μέσα από τη μυητική διαδικασία του κειμένου; Ή μήπως είναι οι ήρωες, οι οποίοι γίνονται αυτεξούσιοι μέσα στις σελίδες επειδή τους δίδεται « η Χάρης» της περιχώρησης του ατομικού και συλλογικού πεπρωμένου;

Ίσως όμως συγγραφέας να είναι και κάθε αναγνώστης ο οποίος εισχώρησε μέσα στο «χαριτωμένο» κόσμο των συλλήψεων της Ελένης Λαδιά.